

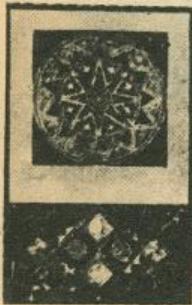
Уредник

Творештво и критика

Изложби

Редок настан

За самостојната изложба на Драган Попоски-Дада во Музејот на современата уметност во Скопје

Кога ќе се посети самостојната изложба на Драган Попоски-Дада во Музејот на современата уметност во Скопје ќе ни стане сосема јасно зошто се толку ретки средбите со претставувањата од ваков карактер и аналогно на тоа, зошто определбата на уметникот кога е во прашање вајарството е речиси инцидентна. Вистинската скулптура, како и нејзиниот вистински творец минуваат низ макотрпните искушенија и конечниот резултат. Кога наброените етапи и предуслови се успешно совладани, како што е во случајов, дадена е доволна га-

ранција за еден задоволувачки дијалог на релацијата публика-дело-автор.

Драган Попоски-Дада се вклучува во македонската ликовна современост во почетокот на шеесеттите години, како припадник на тогашната млада генерација скулптор. Уште на стартот ја ослободува својата ликовна определба од претходните искуства на македонското вајарство и од влијанието на своите професори. Кајко и неговите врсници, се определува за фигуративната изразност, со нагласен атропоморфизам. Одбира теми од македонската национална историја и од грчката митологија. Особен афинитет пројавува за различно толкување на Самуиловите војници, прикажани со редуцирани облици. Натаму, геометриската стилизација на формите ја претвора скулптурата во метафора. Идејната обоеност на овие дела упатува на универзалните прашања за нескршилоста на човечкиот дух и неговото отстојување низ вековите. Во облик-кувачкиот акт специфичен за овад творечка фаза на Попоски се јавуваат паралелно двете тенденции: едната води кон статично, а другата кон динамично

сфаќање на пластиката. Напоредно на фигуративната изразеност во 1965 година се јавуваат скулптури со ликовна синтакса заснована врз знаковно-символичното претставување. Во нив доминира интересот за решавање на чисто пластичните прашања. Геометризмот, издолженоста, линеарните зарези во дрвото и каскадната архитектоника на облиците што им се специфични уплатуваат на тотемскиот аспект карактеристичен за црнечката уметност. Оваа тенденција авторот ја надминува 1968 година кога се инспирира поконкретно од тутуновите низи или лисја и нивниот социјален контекст, запазувајќи ја нефигуративната насоченост и остварувајќи мошне прочистена пластика.

Во почетокот на седумдесетите години Попоски оди кон натамошно прочистување и поеноставување на амблематичната концепција на скулптурата. Суштествувањето на обликот е автономно, со ново значење и нов одблесок во просторот. Вниманието е концентрирано врз скулпторските феномени (маса, материјал, простор, волумен), а формите се полни, компактни и едноставни. Уметникот се јавува како создавач на своја природа, растоварена од раскажувачката димензија и визуелната стварност (Ритам, Хоризонтала, Раѓање на формата). Очигледно е дека авторот сè понастојчиво им верува на невидливите механизми на психата, на онаа креативна потенцијалност која постои зад фасадата на нештата. Затоа овој негов слободен облик импресионира со својата искрена чистота, лирска топлина, со својата специфична ликовна вистина.